

«ШМАТ ЗВАНЫХ, ДЫ МАЛА ВЫБРАННЫХ...»

Камандзіроўка па лесе

ФОНД «МИНСКОБЛГОСИМУЩЕСТВО» (организатор аукциона) по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5 проводит повторные аукционы по продаже объектов, находящихся в республиканской собственности, и права заключения договоров аренды земельных участков для их обслуживания, которые составляют единые предметы аукциона

Сведения о предметах аукционов
Дата и время проведения повторного аукциона: 10 декабря 2010 г. в 10.30
Начальная цена продажи объектов понижена на 20%
Капитальное строение (инв. № 623/С-777) и право заключения договора аренды земельного участка. Одноэтажное здание котельной, общ. пл. 266,9 кв.м, 1996 г/л, фундамент бетонный, стены и перегородки кирпичные, перекрытие чердачное — ж/б. Подведены инженерные коммуникации. Принадлежности: емкость для топлива, контейнер для нефтепродуктов. Имеется оборудование в количестве 24 единицы: аппарат АМО (оборудование котельной), 2 бака аккумуляторного 16М, газодох, 2 дымооса, 2 котла «Факел», 5 насосов К-20-30, 2 насоса К-8118 с фильтром, 2 панели УО-30, 2 трансформатора, шкаф ВРУ-22-54, 2 шкафа учета, 2 эл. двигателя. Объект расположен по адресу: Минская обл., Узденский район, Хотлянский с/с, д. Валерьяны на земельном участке площадью 0,1290 га. Срок аренды земельного участка — 50 лет.
Начальная цена предмета аукциона: 69 762 341 белорусских рублей (в т.ч. объект: 51 481 575, оборудование: 17 979 466, право заключения договора аренды земельного участка: 301 300). **Размер задатка:** 6 000 000 белорусских рублей

Продавец: Министерство транспорта и коммуникаций Республики Беларусь (в безвозмездном пользовании открытого акционерного общества «Автомагистраль») (г. Минск, ул. Кожанова, 8, тел. (8017) 2787303). **Арендодатель земельного участка:** Узденский районный исполнительный комитет (Минская обл., г. Узда, ул. Советская, 22). **Задаток для участия в аукционе** перечисляется в срок по 8 декабря 2010 года включительно. **Последний день подачи заявления** на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами — 8 декабря 2010 г. до 17.00.

Подробное извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 25 ноября 2009 г. № 223.

Дата и время проведения повторного аукциона: 10 декабря 2010 г. в 11.30
Начальная цена продажи объектов понижена на 20%
Недвижимое имущество и право заключения договора аренды земельного участка. **Капитальное строение** (инв. № 631/С-1983): одноэтажное здание автосаеса с двумя навесами, общ. пл. 90,9 кв.м, 1983 г/л, стены и перегородки кирпичные. Подведены инженерные коммуникации. **Капитальное строение** (инв. № 643/С-9218): асфальтобетонное покрытие площадью 470 кв.м. Объекты расположены по адресу: Минская обл., Любанский район, г.п. Уречье, здание автосаеса, на земельном участке площадью 0,0885 га. Срок аренды земельного участка — 50 лет.
Начальная цена предмета аукциона: 18 999 902 белорусских рубля (в т.ч. объекты: 17 389 345, право заключения договора аренды земельного участка: 1 610 557). **Размер задатка:** 1 800 000 белорусских рублей.
Продавец: Дочернее унитарное предприятие «Грузовой автомобильный парк № 3» республиканского автотранспортного унитарного предприятия «Миноблвавтопарк» (223710, Минская обл., г. Солигорск, Любанское шоссе), тел. (80174) 200800, 200805, 200535). **Арендодатель земельного участка:** Любанский районный исполнительный комитет (Минская обл., г. Любань, ул. Первомайская, 24).

Задаток для участия в аукционе перечисляется в срок по 8 декабря 2010 года включительно. **Последний день подачи заявления** на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами — 8 декабря 2010 г. до 17.00. Подробное извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 25 ноября 2009 г. № 223, 31 марта 2010 г. № 60-61.

Дата и время проведения повторного аукциона: 10 декабря 2010 г. в 12.00
Начальная цена продажи объектов понижена на 50%
Недвижимое имущество и право заключения договора аренды земельного участка. **Капитальное строение** (инв. № 631/С-1983): одноэтажное здание гаража общ.пл. 479,5 кв.м, 1971 г/л, фундамент бетонный, стены — блок, кирпич, перегородки — блок. **Капитальное строение** (инв. № 631/С-1985): одноэтажное здание гаражей общ.пл. 674,5 кв.м, 1982 г/л, фундамент — фундаментный блок, стены и перегородки кирпичные, блочные, перекрытие чердачное — ж/б плиты, дощатые. Принадлежности: двор мощеный (асфальтобетонный) площадью 846 кв.м. **Капитальное строение** (инв. № 631/С-1986): одноэтажное здание пожарно-химической станции общ.пл. 201,6 кв.м, 1973 г/л, фундамент бетонный, стены и перегородки кирпичные, перекрытие чердачное деревянное. Объекты расположены по адресу: Минская обл., г. Вилейка, ул. Чайковского, д. 62 на земельном участке площадью 0,8027 га. Срок аренды земельного участка — 50 лет.
Начальная цена предмета аукциона: 120 788 684 белорусских рубля (в т.ч. объекты: 106 879 630, право заключения договора аренды земельного участка: 13 909 054). **Размер задатка:** 12 000 000 белорусских рублей.

Продавец: Государственное лесохозяйственное учреждение «Вилейский опытный лесхоз» (Минская обл., г. Вилейка, ул. Стахановская, 221, тел. (801771) 55 385, 32 520). **Арендодатель земельного участка:** Вилейский районный исполнительный комитет (Минская обл., г. Вилейка, ул. Партизанская, 40).

Задаток для участия в аукционе перечисляется в срок по 8 декабря 2010 года включительно. **Последний день подачи заявления** на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами — 8 декабря 2010 г. до 17.00. Подробное извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 8 сентября 2010 г. № 175.

Дата и время проведения повторного аукциона: 10 декабря 2010 г. в 12.30
Начальная цена продажи объекта понижена на 50%
Капитальное строение (инв. № 644/С-19082) и право заключения договора аренды земельного участка. Одноэтажное здание столовой-магазина общ.пл. 321,1 кв.м, 1975 г/л, фундамент — ж/б, стены и перегородки кирпичные, перекрытие чердачное — ж/б. Подведены инженерные коммуникации. Составные части и принадлежности: холл, пристройка (15 кв.м), склад-сарай (32 кв.м), склад-погреб (24 кв.м). Объект расположен по адресу: Минская обл., Солигорский район, Хоростовский с/с, д. Челоуец на земельном участке площадью 0,2504 га. Срок аренды земельного участка — 30 лет. Имеются ограничения в использовании части земельного участка площадью 0,066 га в связи с его расположением в охранной зоне линии электропередачи, напряжением свыше 1000 вольт.
Начальная цена предмета аукциона: 43 961 535 белорусских рублей (в т.ч. объект: 43 831 965, право заключения договора аренды земельного участка: 129 570). **Размер задатка:** 4 000 000 белорусских рублей.

Продавец объекта: Государственное лесохозяйственное учреждение «Старобинский лесхоз» (Минская обл., Солигорский район, г.п. Старобин, ул. Краснознаменная, 41, тел. 8 (0174) 29 65 39). **Арендодатель земельного участка:** Солигорский районный исполнительный комитет (Минская обл., г. Солигорск, ул. Козлова, 35).

Задаток для участия в аукционе перечисляется в срок по 8 декабря 2010 года включительно. **Последний день подачи заявления** на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами — 8 декабря 2010 г. до 17.00. Подробное извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 10 июня 2009 г. № 105, 31 марта 2010 г. № 60-61.

Дата и время проведения повторного аукциона: 10 декабря 2010 г. в 15.00
Начальная цена продажи объекта понижена на 50%
Незавершенное законсервированное капитальное строение (инв. № 620/У-22892) и право заключения договора аренды земельного участка. Незавершенное законсервированное четырехэтажное здание смешанной конструкции «Расширение Дзержинского хлебозавода» готовностью 68 %, общ. пл. 5216,6 кв.м, подземная часть (фундамент) — ж/б блоки, стены и перегородки — ж/б панели, кирпич, перекрытия — ж/б плиты. Объект расположен по адресу: Минская обл., Дзержинский район, г. Дзержинск, ул. Фоминских, д. 1 на земельном участке площадью 0,6794 га. Срок аренды земельного участка — 99 лет.
Начальная цена предмета аукциона: 2 894 048 116 белорусских рублей (в т.ч. объекты: 2 870 078 884, право заключения договора аренды земельного участка: 23 969 232). **Размер задатка:** 200 000 000 белорусских рублей.

Продавец объекта: Республиканское производственное унитарное предприятие «Борисовхлебпром» (Минская обл., г. Борисов, пр. Революции, 78, тел. (80177) 762 043, 735 263, 766 273). **Арендодатель земельного участка:** Дзержинский районный исполнительный комитет (Минская обл., г. Дзержинск, пл. Дзержинского, 1).

Задаток для участия в аукционе перечисляется в срок по 8 декабря 2010 года включительно. **Последний день подачи заявления** на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами — 8 декабря 2010 г. до 17.00. Подробное извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 8 сентября 2010 г. № 175.

Расчетный счет для внесения задатка для участия в аукционе: **№ 364290000841** в ОАО «АСБ Беларусбанк» в г. Минске, код 795, ул. Мясникова, 32, УНП 100128686, получатель платежа — фонд «Минскоблгосимущество». Назначение платежа: задаток для участия в аукционе (без НДС).

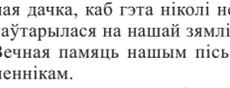
Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами принимаются ежедневно в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 310, 312, тел. (8017) 224 39 76, (8017) 500 47 10.

Фотографии продаваемых объектов, а также информация о предмете аукциона дополнительно размещается на сайте Минского облисполкома: www.minsk-region.gov.by на странице фонда «Минскоблгосимущество» в разделе «Власть», «Управления и комитеты облисполкома».

Участие в аукционе допускаются юридические и физические лица, индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении тексты (расчетный) счет суммы задатка, получившие уведомления аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Аукционы проводятся в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже объектов государственной собственности и на право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26 марта 2008 г. № 462. Фонд «Минскоблгосимущество» вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до даты его проведения. Информация о затратах на организацию и проведение аукциона, в том числе расходах, связанных с изгото-

ПАШТОВА СКРЫНЯ

Валікі дзякуй Ларысе Цімошчык за артыкул «Чорная нощ» ад 28.10.2010. Пра гэты падзеі заўсёды мне напамінае мой 86-гадовы бацька. Я буду старацца, каб гэта помніла мая дачка, каб гэта ніколі не паўтарылася на нашай зямлі. Вечная памяць нашым пісьменнікам.

Алесь.

У пятніцу з Мінска ў Магілёў прыязджае вялікая колькасць студэнтаў. Кожнаму

хочацца пабыць дома як мага даўжэй, і вяртацца на вучобу ў надзею хацелася б у другой палове дня. Даводзіцца ад'язджаць у 7.27. Ці можна ўвесці (хаця б на выхадныя дні) ягнік і без асаблівай ахвоты, але вырашылі на фільм пайсці. Узялі з сабой яшчэ і малодшага сына для масавасці (менявіта яна і патрэбна была). Ільготаў на праезд у студэнтаў няма, дык няхай бы папашкавалі і пайшлі ім насустрач хоць у гэтым пытанні.

Таццяна.

Вельмі рады, што ёсць электронныя вырваныя газеты. Чытаю пастаянна, хоць і вypsіваю «Звязду».

Мікалай.

Некалькі дзён таму патэлефанавала класныя кіраўнік майёй дачкі і напрасіла прывесці яе ў кінатэатр на прагляд фільма «Прыгоды ў

трызятым царстве», які дэманстраваўся ў межах фестывалю «Лістападзік». Хоць і без асаблівай ахвоты, але вырашылі на фільм пайсці. Узялі з сабой яшчэ і малодшага сына для масавасці (менявіта яна і патрэбна была). І паходам, на дзіва, засталіся вельмі задаволеныя. Дзесяць вельмі спадабалася. А калі да гэтага дадаць яшчэ тое, што, акрамя фільма, яны яшчэ змоглі ўбачыць журы і самі паўдзельнічаць у галасаванні, то ўражанніа хопіць надоўга. А я задумаўся над неадарэчнасцю сітуацыі. І мернапрымства цікавае. І коштывітвой зусім невялікі (менш за 2000), а неабходна «забяспечваць масавасць». Чаму людзі не ідуць? Што ж зараз цікавіць дзяцей і іх бацькоў?

Андрэй.

«Усе намагаюцца кавалак чым больш адрываць. Адыняюцца дзіцячыя дамы і зноў адыдаюць няведма каму. Першы том далі Пяткевічам бясплатна і яшчэ машыну, а дзеці падраслі, і іх выгналі», — напісалі ў лісце, які даслалі ў «Звязду» з вёскі Альховецкі Ляхавіцкага раёна. Пра прыёмных сем'яў у гэтым раёне пісаў неаднаразова, а тут «многа дзяцей пактуе ў раёне, але ніхто гэтага не бачыць».

Каб даведацца, чаму дамы для прыёмных сем'яў у райцэнтры раздаюцца «няведма каму», вырашыў сустрэцца з загадчыкам сектара аховы дзяцітва Святланы ГАЛЕУСКАЙ.

— Сапраўды, у Ляхавічах пабудавалі два такія дамы, але ў іх яшчэ ніхто не жыве, бо неабходна для гэтых дамоў набыць мэблю і прывесці ў парадак інтэр'ер, — паведаміла Святлана Людвігаўна.

— Хто ў гэтыя дамы можа засяліцца? Есць нейкі адбор?

— Пытанне звязана з выхаваннем дзяцей, яны не могуць трапіць у выпадковую сем'ю. Найперш неабходна, каб сям'я была поўнай і без праблем. Каб дзеці ў такой сям'і маглі нешта набыць для сябе, каб прыёмныя бацькі маглі навучыць дзяцей правільна ўстрымаць жыццё, каб ім прывілі бытавую культуру, навучылі нейкай справе, каб прыёмныя дзеці, пайшоўшы ў самастойнае жыццё, не адчувалі сябе ізгоямі...

— А ці ёсць ахвотныя стаць гаспадарамі такога шыкоўнага жылля?

— Удакладняю адну важную дэталю, бо тыя, хто напісаў скаргу ў вашу газету, напэўна, не ведалі яе. Жыллё гэтае з'яўляецца службовым, і пакуль сям'я не глядзела дзяцей, то жыве ў доме, а потым можа іншая сям'я засяліцца. Адным словам, жыллём распараджаецца дзяржава і ніхто не можа прэтэндаваць на яго. А што датычыцца ахвотных атрымаць статус прыёмнай сям'і, каб жыць у тых дамах і выхоўваць дзяцей, то яны былі, але ж і адбор быў строгі. З кандыдатамі мы вызначыліся — спыніліся на дзюхо сем'ях. Але і тут апошняе слова за абласным аддзелам адукацыі.

З аднаго боку — прыёмная сям'я атрымлае службавое жыллё, і гэта добра. У органы апекі «развязаныя рукі», і калі сям'я не спраўляецца з узятымі на сябе абавязкамі па выхаванні дзяцей, то дагавор можна разарваць і заключыць яго з новай сям'ёй. А калі ж жыллё прыватнае, то з сям'і неабходна забіраць прыёмных дзяцей... З другога ж боку, у гэтым ёсць і вялікі мінус. Калі дом мой, то і адносны прыёмнай сям'і да жылля могуць

Сігнал з вёскі навярэй думкі пра тое, што, на жаль, яшчэ ёсць праблемы ў рэагаванні на звароты людзей. Тое, што не ведаюць жыхары вёскі, куды ім звяртацца ў выпадку камунальных праблем, пагадзіцца, — не дадуць адукацыю, арганізацыя, якая адказвае за аказанне камунальных паслуг у вёсцы. Калі насаморз у афіцыйных лістах, атрыманых раней жыхарамі, паведамілася, што вы вырашаеце праблему з вадой, дык чаму ж зацягваюць выкананне свайго абяцання на доўгі час?

Каб усё-такі давесці праблемнае пытанне да кіраўніцтва Віцебскага раёна, паведаміў пра сігнал з вёскі асабіста старшыні Віцебскага райвыканкама. І знайшоў разуменне. Руслан Васільевіч Фурашоў — малады і вельмі энергічны кіраўнік «вертыкалі» ўлады раёна паабяцаў асабіста разабрацца. Добра будзе, калі, доўга не зацягваючы, дапамогуць людзям.

Дарчы, успамінаецца, што і раней на праблему з вадой у Прысусына скардзіліся ў карпункт. Значыць, праблема стала хронічнай? Тады, як нагадаў Мацкевіч, звяртаўся па дапамогу яго сусед і было пытанне знятае. Цяпер, хочацца спадзявацца, праблема водазабеспячэння вёскі будзе вывучана больш грунтоўна і будуць прынятыя ўсе неабходныя меры.

Учора раніцай пацкавіліся ў чытачой станам працы. Падызваліся за дапамогаю. Вада, нарэшце, з'явілася ў кранах. Не без удзелу старшыні райвыканкама. Больш удзела, тэсці абяцалі новую свідравану, а таксама наладзіць водараўню — так, каб не было больш праблем.

Пытанні застаюцца адкрытымі: чаму адказныя асобы раёна не спыталіся забеспячаць вадой вёску і рэагаваць пачалі толькі пасля звароту ў СМІ?

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Услед за зваротам

Чаму ў вёсцы Прысусына вада была ў дэфіцыце?

У карэспандэнцкі пункт нашай газеты па Віцебскай вобласці звярнуўся жыхар вёскі Прысусына Віцебскага раёна Юрый Пятровіч Мацкевіч, сацыяльны работнік. Юрый Пятровіч — наш пастаянны чытач. Ён паскардзіўся на тое, што ўжо некалькі гадоў у вёсцы ў катэджах жыхлых дамах вады няма.

— Ёсць вада толькі ў адной калонцы, ды і тая працуе з перабоямі. Больш за тое, труба, па якой з-пад зямлі вада да яе падаецца, парваная. А ў нас жа ў вёсцы ўсяго больш за дзве сотні жыхароў. Наша сям'я жыве ў катэджах на дзве сям'і. Такіх катэджаў 11, а ёсць жа яшчэ два двухпавярховыя жылля дамы. Звярталіся нашы высюкоўцы да адказных асоб, — расказаў гэты высюкоўца. — Мне адналічанка адказ паказвала афіцыйна, дзе гаварылася пра тое, што вада ў жніўні будзе... А вада ў жыллі ўсё не падаецца. Даламажамы!

Патэлефанавалі да кіраўніцтва водаканала. Адказная асоба, — наменскі — як мне падалося, не вельмі зразумела, чаму тэлефануе журналіст. Размову нашу я, дарчы, запісаў на дыктафон.

Паўу пытанні: каму чытаць да гэтага тэлефанавалі, чаму ў карпункт патэлефанавалі, а не на «гарачую лінію»? Дамовіліся ў выніку непрацяглай размовы, што наменскі патэлефануе чытачу надому, каб разабрацца.

Ужо прабачце: ну, не ведае сельскі жыхар нумара тэлефона нейкай «гарачай лініі», а ці павінен? Чаму звярнуўся ў рэдакцыю? Ды прасцей: ў прыватнасці, кантактны нумар тэлефона ўказаны на апошняй старонцы.

Потым я зноў выйшаў на сувязь з вёскай. Падыняла трыбуку жонка Юрыя Пятровіча — Ірына Уладзіміравна (яна, дарчы, таксама сацыяльны работнік). Пацвердзіла, што вады ў кране няма, толькі калонка, што на супраць будынку пошты, працуе, але ж...

падлетку падкідаць ёўра, то ўпраўляць ім стала цяжка, — паведала Марына Вацпаўна. — Чакаў, калі яго забяруць у Італію.

— У чым была праблема? Няхай бы італьянцы забралі хлопчыка да сябе, калі ён быў малы.

— А яны тлумачылі, што ў нас атрымаць адукацыю і спецыяльнасць прасцей, чым у Італіі — там неабходна плаціць вялікія грошы.

— І што, немагчыма было выправіць сітуацыю?

— Да 18 гадоў Андрэй яшчэ трымаўся, а там пачаў выпіваць і неаднойчы трапіў у міліцыю. І мне даводзілася адтуль яго забіраць. Бывала прыходзіла, а ён на мяне па-ўсякума. Іншым разам людзі нават давалі параду: «А няхай ён хоць задушыцца, навошта табе нервы псаваць?». Але ж куды было дзваяцца — хацелася, каб усё па-людску.

Затым Андрэй паступіў у Навагрудскі аграрны каледж па спецыяльнасці «Грамадскае і прамысловае будаўніцтва». Правучыўся адзін год, а на другім пачаў «сачкаваць», і яго выгналі за пролукі і неспаспяховасць. І зноў жа з Навагрудка нам прысылалі міліцыйскія пратаколы і штрафы, бо і там трапіў у нейкай гісторыі. Пасля адлічэння Андрэй 3 месяцы абіваўся ў Ба-

ранавічах, а затым яго забралі ў Італію, з якой ён неўзабаве ўцёк назад, у Ляхавічы. Прыязджалі італьянскія прадстаўнікі і хлопца зноў адвезлі ў Італію. А нам звычайна за ваенкамата і здзіўляюцца, які гэта ён у Італіі — яму трэба ісці ў войска. Перад самым ад'ездам пам Андрэй выпісалі. Восі і ўсё выгнанне.

— А як склалася лёс іншых дзяцей?

— Тыя, якія выраслі і пайшлі вучыцца, няма чым папракнуць. Восі Надзя Пухнарэвіч вучыцца ў Гродзенскім дзяржаўным медыцынскім каледжы, і я скажу, што гэта самае дарогае дзіця. Кожны дзень тэлефануе, па суботах прыязджае... Сур'езная

нунья і іх выхаваннем займаюцца сумленныя людзі.

Адносна таго, што нехта з прыёмных дзяцей выбіраў «крывую сечку», то тут нічога надзвычайнага няма. Часта ў прыёмную сям'ю прыходзіць не малое, а ўжо падлетка са сваім характарам, і навязвае яму «вечнае і добрае» — не проста. Ды што казач пра чужое дзіця з праблемнай сям'і, калі здараецца з родным цяжка ўправіцца? Зусім іншым было б наша жыццё, каб б усе былі разумныя і правільныя. А па жыцці — шмат званых, ды мала выбраных.

Сымон СВІСТУНОВІЧ. Фота аўтара Ляхавіцкі раён.

дзяўчынка, і як таму дзіціці не радавацца і не даламагаць? Ігар Карповіч вучыцца ў ліцэі будаўніцкай у Баранавічах. Пазвоніць, і калі трэба нешта даламагчы, то прыязджае. І ў нас яшчэ малых пяцёрка. А калі да прыёмных дадаць трах сваіх, то сям'я немалая.

— Не інакш, як вам зайздросяць, калі пішучы?

— Няхай зайздросяць. У нас усё ёсць — здароўе, на беднасць не скардзімся. Пра мяне не думаем — адчыніў халадзільнік і бары.

— Адкуль такое багацце?

— У нас тры гектары зямлі. Сялета тры малы 150 бройлераў, 30 індыкоў, а яшчэ качкі, перапёлкі, трысы, маем цяпліцу 12 на 3 метры, агародніна свая... А вы лепш зазірніце ў склеп нашага дома.

Гаспадар Юген Уладзіміравіч павёў казваць прыпасы на зimu, і я быў уражаны, бо спадзяваўся ўбачыць нейкую сотню — паўтары невялікіх слоікаў.

— Восі ніяк рукі не даходзяць, каб парадак у падвале наведзіць, трэба было б паліцы зрабіць, а то старыя ад вільгаці згнілі, ды і часу няма, — апраўдваўся Я. Пяткевіч.

Убачыўшы такую колькасць тропічных слоікаў, я не ўстрымаўся:

— Адкуль столькі?

— Сялета зрабіў прэс, і мы пераціснулі на сок 20 тон яблык. Але ж у нас не толькі сок, вельмі акасерваная садавіна і гародніна, а яшчэ грыбы шмат закаталі...

— Дзяцей падключаеце да работы?

— А як без іх? Даламагаюць, ніхто не пнянуча.

Восі на гэтым можна было б закончыць адказ на ліст, які падпісалі чацвёрка. Калі ж у Альховецкім сельскім Савеце пачалі правараць па майёй прасьбе, ці ёсць у вёсцы такія прозвішчы, то атрымалася бытанна з ініцыяламі, а нехта аказваўся нябожчыкам. Праўда, у сельскім Савеце прыкладна гэтага, хто напісаў той ліст. Але ці гэта так важна?! Галоўнае, што дзеці ў раёне не пакі-

нутыя і іх выхаваннем займаюцца сумленныя людзі.

Адносна таго, што нехта з прыёмных дзяцей выбіраў «крывую сечку», то тут нічога надзвычайнага няма. Часта ў прыёмную сям'ю прыходзіць не малое, а ўжо падлетка са сваім характарам, і навязвае яму «вечнае і добрае» — не проста. Ды што казач пра чужое дзіця з праблемнай сям'і, калі здараецца з родным цяжка ўправіцца? Зусім іншым было б наша жыццё, каб б усе былі разумныя і правільныя. А па жыцці — шмат званых, ды мала выбраных.

Сымон СВІСТУНОВІЧ. Фота аўтара Ляхавіцкі раён.

«Ая лічу так...»

РАЙ ДЛЯ МАХЛЯРОЎ І ПРАЙДЗІСВЕТАЎ?

«ЗА ПАЎТАРА МЕСЯЦА Я МОГ БЫ РЫХТАВАЦЬ РЭХА ДА 15 ДОБРЫХ ПЧАЛЯРОЎ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Ідзе лекцыя па чарчэнні, а ў мяне перад вачыма вуллі, пчолы...»

Дзяццства нашага героя прайшоў у вёсачцы, дзе ў кожным шостым двары трымалі пчол. Гаспадары тых двароў здаваліся яму нейкімі асаблівымі, нават святымі. Нейкі восенню, тады Ваню было чатыры гады, 80-гадовы прадед усім сваім унукам падарыў па калодзе з пчоламі.

— Вясной жа бацька папярсіў дзядулю дапамагчы агледзець пчол, — узагадвае Іван Іванавіч. — Як зарада памятаю, дзядуля быў з адкрытым тварам, з саматканым халаце, у лапцях, у дымарком. Я бачыў праз акно, як па яго руках і галаве поўзалі пчолы. Ён жа рабіў сваю справу, не звяртаючы ні на мяне, ні на пчол ніякай увагі. А ў некалькіх метрах ад калоды стаў мой тата ў ботах, ватных нагавіцах, фуфайкі, тоўстых рукавіцах, зімовай шапцы, з сеткай на твары...

Праз год прадед памёр, пчолы загінулі. Сусед-пчолар параіў паразаць калоду на дрывы, каб не развесілі нейкую хваробу. Маці Івана ад страху тут жа прынялася за справу.

— Плавала яна гэтую калоду з мамі старэйшым братам з ранку да абеду. І увесё гэты час са слязімаў ўгаворваў іх не плаваць. Памятаю, крычэў тады: «Я вырасту і буду пчоларом!»

Пасля школы, так склалася, паступіў у тэхнікум на механіка. Цэлы месяц там мучыўся.

— Уявіце сабе, ідзе лекцыя па чарчэнні, а ў мяне перад вачыма вуллі, пчолы... (Усмешкаецца.)

У выніку, наперакорт усім сваякам, кінуў вучобу ў тэхнікуме і пайшоў у Смілавіцкую школу пчолароў.

Паралельна вучыўся ў тэхнікуме пчоларства, пасля паступіў у Інстытут пчоларства. 12 гадоў выкладаў пчоларства спачатку ў вучылішчы ў Бераставіцкім раёне, пасля ў Смілавіцкім тэхнікуме.

«Паставім «4», але пры ўмове, што гэтыя глупствы ты ніколі не раскажаш сваім вучням»

Увесь час, пакуль вучыўся і выкладаў, Івану Урублеўскаму не давала спакою адна думка: чаму ў Канадзе адна пчоласім'я дае як мінімум 40 кілаграмаў таварнага меду на пчоласім'ю, то мяне ад-

ставім «4», але пры ўмове, што гэтыя глупствы ты ніколі не раскажаш сваім вучням».

Іван Урублеўскі вярнуўся дадому і вырашыў выкарыстаць матэрыял дыпломнай работы на сваім пчолыніку. Вынік пераўзышоў усё чаканні: ад 35 пчоласім'яў, якія не размавалі, да восені ён выгнаў 60 кілаграм меду (больш за 3 тоны).

— На наступны год вясной на раённым пасяджэнні пчолароў я выйшаў да трыбуны, каб перадаць свой вопыт. Але калі сказаў, што ў нашых умовах неабходна атрымліваць па 50 кілаграмаў таварнага меду на пчоласім'ю, то мяне ад-

разу ж перабіў высокапастаўлены начальнік і папярсіў, каб я пакінуў трыбуну. Маўляў, вост так студэнтаў і вучыць. Многія пчолары рассяміяся. Пасля гэтага, самі разумеючы, у мяне з'явіла хаданне перадаваць свой вопыт.

3-за хваробы Івану Іванавічу давялося пакінуць любімую работу настаўніка. Апошняя гады займаецца выключна сваімі карміцелькамі, выкарыстоўвае адпрацаваны тэхналогію. У сярэднім на сям'ю ніжэй за 35 кілаграмаў таварнага натуральнага меду не атрымлівае.

— Зараз у нас у пчоларстве Чэрвеньшчыны, я маю на ўвазе прыватны сектар, назіраецца невялікая тэндэнцыя: многія пчолары-аматары сышлі з жыцця і іх пчоларства спыніла сваё існаванне. Думаю, што ў большасці раёнаў Беларусі склалася не лепшая сітуацыя, што з'яўляецца адной з прычын недахопу айчыннага меду на рынках. У прыватнасці, мне балочна слухаць, калі па радыё на працягу дня неаднаразова аб'яўляюць, што ў Мінску, Гомелі адкрыты міжнародны кірмаш па продажы самага лепшага меду (хоць, не скарэцт, што лепшага меду, чым натуральнага, не бывае): расійскага, украінскага. І

кошт на яго дасягае 100(!) тысяч рублёў за кілаграм. Гэта далёка не кожнай беларускай сям'і па кішні. Вельмі крыўдна, што ўсё гэта адбы-

ладам будзе карысным ласункам для народа, а там, глядзіш, і на экспарт пойдзе — вось вам і валюта.

Васіль БРАТЧЭНЯ, кіраўнік ПСГ «Дамавіцкі» ААТ «Мінскі падшыпнікавы завод»: «Краму няхай забірае, а дом № 10 нам самім патрэбны»

— Вясной мы плануем, ужо і з брыгадаў будаўнічых дамовіліся, дом № 10 адрамантаваць і аддаць спецыялістам. У прыватнасці, зараз маем патрэбу ў ветурачы, эканамісце, інжынеры. Трэба ж іх недзе будзе сяліць. А краму няхай выкупляе. Мы не супраць. Я б яе і сёння гэтайму чалавеку аддаў, няхай бы наводзіў парадак там, але не маю права. З 2004 года, калі наша гаспадарка адышла да Мінскага падшыпнікавага завода, мы нашэн прымее прадпрыемства-інвестар. Таму я б параіў Івану Урублеўскаму не займацца пераліскай, а асабіста пад'ехаць на завод і паразмаўляць з кіраўніцтвам. За намі ж, можа не хвалявацца, затрымакі не будзе.

І вось тады я падумаў, чаму б мне зараз не паспрабаваць ажыццявіць сваю мару, якую выношаў не адзін год?

Іван Іванавіч распаўве, што марыць адкрыць школу пчоларства на сваёй малой радзіме ў вёсцы Асінаўка, якая знаходзіцца на тэрыторыі ПСГ «Дамавіцкі», непадалёку ад Чэрвеня. Для гэтага яму прайсцця ўсё ёсць.

— Я ўжо нават праграму наву-чаннага склаў. За 40-60 дзён я мог бы рыхтаваць да 15 добрых спецыялістаў. І калі кожны з іх будзе прытрымлівацца майго метаду, то на наступны год з кожнай сям'і я кінуў 40 кілаграмаў добрага меду атрымае. Кошт за навучанне быў бы сімвалічным. У сценах Мін-ністрства сельскай гаспадаркі і харчавання, куды мяне запрашалі на адно з пасяджэнняў, прысе-чанае развіццё пчоларства, маю ідэю падтрымалі. Усе, хто там прысутнічаў, у прыватнасці дырэктар рэспубліканскага ўпраўлення «Белпчоларства» Павел Парэцкі і старшыня Рэспубліканскага гра-мадскага аб'яднання «Клуб Беларускай пчолары» Уладзімер Камя-нюк сказалі, што добрую справу я задумаў (кароландант «Звязды» размаўляла па тэлефоне з Уладзі-

мірам Камянюковым, які пацвердзіў словы Івана Іванавіча).

Перашкодзіла на шляху да рэалізацыі мары з'яўляецца адсутнасць памешкання, дзе б можна было праводзіць заняткі.

— І не тое, каб іх не было... Я нагледзеў два закінутыя будынкі, побач з мамі пчолыніком. Гэта была крама і некалі жылы дом №10. Калі ўжасці туды грошы (і я гато-выць гэта зрабіць), то краму можна пераўтварыць у аўдыторыю для заняткаў, а дом — у Інтэрнат і ста-ловую. Я ўжо неаднаразова пра-сіў прадаць мне іх надарога, усё роўна ж яны нікому не патрэбныя. Я ў сваю чаргу гатовы бясплатна абуць чыягоў гаспадаркі для гаспадаркі. А таксама адмовіцца ад 2-пакавёй службовай кватэры ў Дамавіцку, у якой я працісан. Няхай бы сялілі там спецыялістаў. Але мяне пера-кідаюць ад кіраўніка гаспадаркі да кіраўніцтва Мінскага падшып-нікавага завода, і наадварот... Мне ж ужо пад 60, я не ведаю, што будзе заўтра. А вопыт у мяне вялікі па пчоларству... Хаця б чалавек ста перадаць яго, больш нічога не ха-чу. А праз гады два, дасць Бог, вы убачыце эфект ад гэтага нашаму беларускаму пчоларству.

Надзея ДРЫЛА. Фота аўтара.

Уладзімір НАВІЦКІ, намеснік гендырэктара па кадрах, ідэалагічнай рабоце і сацыяльных пытаннях ААТ «Мінскі падшыпнікавы завод»: «Трэба, каб усё было па законе»

— Іван Урублеўскі задумаў, ніхто не спрачаецца, добрую справу. Але ж ёсць заканадаўства, якое мы не можам абыйсці. У прыватнасці, каб прадаць былі магазін і дом № 10, трэба мець адпаведныя дакументы (тэхпашарт на будыні, дзяржаўны акт на зямлю, пасведчанне аб рэгістрацыі). Аднак з-за недахопу грашовых сродкаў ПСГ «Дамавіцкі» пашпартызаыю будынкаў, пра якія ідзе гаворка, не праводзіла... У прычыне, калі кіраўнік гаспадаркі напіша нам, што ён не бачыць сэнсу далейшай эксплуатацыі тых дамоў, то мы пойдзем пчолару насустрэч і аддадзім іх пад школу. Але я, шчыры прызначна, сумняваюся, што Іван Урублеўскі здолее рэалізаваць сваю мару. Бо, з'явіцца працідзіце, каб прывесці ў парадак тых будынікі, трэба не мільяды грошы...

Гэтыя закінутыя будыні ў вёсцы Асінаўка Іван Урублеўскі хоча набыць пад школу пчоларства

ваецца на нашай зямлі, кожны кавалачак якой здольны даваць гэтак салодкае золата. Узьць яго — вось наша задача.

Іван Іванавіч лічыць, што трэба, каб у кожным раёне была крама, куды можна прыйсці і па прымаль-ным кошце набыць беларускі натур-налы мед дзю ў бутэльках. А распусы мед дзю наогул павінны ўзяць на ўзровень тэхналогіі айчынных кан-дытарскіх фабрык.

— Я лічу, што гэты мед у спалучэнні з арэхамі і пакрыты шака-

«Не прадаюць мяне памышкімі, і ўсё тут...»

Тры гады таму ў часопісе «Хо-зяін» выйшла публікацыя Івана Урублеўскага «Без пчол не будзе грацкіх крупаў». Там быў указаны і нумар тэлефона аўтара. Першыя дні пасля выхату часопіса пчолар прымалі па 10-15 званкоў. Задавалі розныя пытанні, як адзіночці натур-альнага меду ад сургату, як лепш падсадыць матак...

— Чалавек 20 задалі адно і тое пытанне: дзе можна ў кароткіх тэрмінах і па-сапраўдному на-вучыцца разведзіць пчол? Што радуе, сярод іх былі і гараджане. Я шведра перакананы, што гара-джаніне не перашкодзіць мець 10-15 пчоласім'яў на лешчыні. І не трэба бяцца, што дзеля пчол даведзецца ахвратца павездка на поўдзень аўтары. Калі кірава-ца мамі метадамі, то не трэба дзень з ночы быць прывязаным да пчолынікі. На ўсе гадзавыя ра-боты па доглядзе пчолынікі ідзе каля 40 працоўных дзён, з іх 9-11 на выганку (і гэта пры мамі ўвос-це, калі моцна ўжо не разгонішы).

Плавала яна гэтую калоду з мамі старэйшым братам з ранку да абеду. І увесё гэты час са слязімаў ўгаворваў іх не плаваць. Памятаю, крычэў тады: «Я вырасту і буду пчоларом!»

Пасля школы, так склалася, паступіў у тэхнікум на механіка. Цэлы месяц там мучыўся.

— Уявіце сабе, ідзе лекцыя па чарчэнні, а ў мяне перад вачыма вуллі, пчолы... (Усмешкаецца.)

У выніку, наперакорт усім сваякам, кінуў вучобу ў тэхнікуме і пайшоў у Смілавіцкую школу пчолароў.

кветкавага меду, у халоднай Сібіры — да 100 кілаграмаў, а на яго радзіме — толькі па 7-10 кілаграмаў меду?

— І вось калі я быў на парозе заканчэння інстытута, як зараз памятаю, выйшаў абараняць сваю дыпломную работу. Леўдэ паспеў прадставіць палову даклада, дзе сцвярджаў, што ад адной пчола-сім'і ў Беларусі можна атрымліваць да 40 кілаграмаў таварнага меду, мяне перабіў старшыня дзяржка-місіі. Сказаў: «Прыгожа гаворыш: гэта таму, што ты настаўнік. Па-

Гэтыя закінутыя будыні ў вёсцы Асінаўка Іван Урублеўскі хоча набыць пад школу пчоларства

ваецца на нашай зямлі, кожны кавалачак якой здольны даваць гэтак салодкае золата. Узьць яго — вось наша задача.

Іван Іванавіч лічыць, што трэба, каб у кожным раёне была крама, куды можна прыйсці і па прымаль-ным кошце набыць беларускі натур-налы мед дзю ў бутэльках. А распусы мед дзю наогул павінны ўзяць на ўзровень тэхналогіі айчынных кан-дытарскіх фабрык.

— Я лічу, што гэты мед у спалучэнні з арэхамі і пакрыты шака-

«Не прадаюць мяне памышкімі, і ўсё тут...»

Тры гады таму ў часопісе «Хо-зяін» выйшла публікацыя Івана Урублеўскага «Без пчол не будзе грацкіх крупаў». Там быў указаны і нумар тэлефона аўтара. Першыя дні пасля выхату часопіса пчолар прымалі па 10-15 званкоў. Задавалі розныя пытанні, як адзіночці натур-альнага меду ад сургату, як лепш падсадыць матак...

— Чалавек 20 задалі адно і тое пытанне: дзе можна ў кароткіх тэрмінах і па-сапраўдному на-вучыцца разведзіць пчол? Што радуе, сярод іх былі і гараджане. Я шведра перакананы, што гара-джаніне не перашкодзіць мець 10-15 пчоласім'яў на лешчыні. І не трэба бяцца, што дзеля пчол даведзецца ахвратца павездка на поўдзень аўтары. Калі кірава-ца мамі метадамі, то не трэба дзень з ночы быць прывязаным да пчолынікі. На ўсе гадзавыя ра-боты па доглядзе пчолынікі ідзе каля 40 працоўных дзён, з іх 9-11 на выганку (і гэта пры мамі ўвос-це, калі моцна ўжо не разгонішы).

І вось тады я падумаў, чаму б мне зараз не паспрабаваць ажыццявіць сваю мару, якую выношаў не адзін год?

Іван Іванавіч распаўве, што марыць адкрыць школу пчоларства на сваёй малой радзіме ў вёсцы Асінаўка, якая знаходзіцца на тэрыторыі ПСГ «Дамавіцкі», непадалёку ад Чэрвеня. Для гэтага яму прайсцця ўсё ёсць.

— Я ўжо нават праграму наву-чаннага склаў. За 40-60 дзён я мог бы рыхтаваць да 15 добрых спецыялістаў. І калі кожны з іх будзе прытрымлівацца майго метаду, то на наступны год з кожнай сям'і я кінуў 40 кілаграмаў добрага меду атрымае. Кошт за навучанне быў бы сімвалічным. У сценах Мін-ністрства сельскай гаспадаркі і харчавання, куды мяне запрашалі на адно з пасяджэнняў, прысе-чанае развіццё пчоларства, маю ідэю падтрымалі. Усе, хто там прысутнічаў, у прыватнасці дырэктар рэспубліканскага ўпраўлення «Белпчоларства» Павел Парэцкі і старшыня Рэспубліканскага гра-мадскага аб'яднання «Клуб Беларускай пчолары» Уладзімер Камя-нюк сказалі, што добрую справу я задумаў (кароландант «Звязды» размаўляла па тэлефоне з Уладзі-

Пасля размовы з кіраўніком гаспадаркі Іван Урублеўскі засмаваў. «Дом № 10 ужо без малаго 10 гадоў пуствуе. Перакананы, праз год-два ён як стаюць з выбітымі вокнамі, так і будзе стаць нікому не патрэбны. А ў выніку згніе без догляду (уздыжыць). Ведаеце, я вельмі сумняваюся, што нейкі спецыяліст паедзе жыць у переспектыўную Асінаўку, дзе акрамя фермы нічога няма... Няхай бы ў Дамавіцку лепш — вы ж бачылі, колькі дамоў закінутых у цэнтры гаспадаркі стаіць — будыні рамантавалі. Адчуваю я, што плакала мая мару. Вы, калі можна, у газеце надрукуйце мой нумар, хоць па тэлефоне буду людзям дапамагаць (8 017 14 47390).

Услед за зваротам

ЦЯЧЭ ДАХ, ЦЯЧЭ ЧАС...

Стары дом у самым цэнтры Віцебска, як высветлілася, вельмі праблемны з камунальнага пункту гледжання. Аказваецца, нават такая «блізкасць да ўлады» ніяк не ўплывае на тое, каб у ім, узведзеным яшчэ ў 1950-х, было ўтульна, як і ў двары гэтага і суседніх дамоў. Пенсіянер Валерыя Мікалаевіч Спатаккі жыве тут з дзяцінства. Жывае і ягоная мама, якія гэтым летам споўнілася ўжо 90 гадоў. Яны — адны з нямногіх старажыў дама. Каб азнаёміцца з праблемамі, адправіўся да жыхароў. Паказалі мне перапіску з чыноўнікамі. Даўно не шанцеу даму № 4/16 па вуліцы Багдана Хмяльніцкага ў Віцебску.

Перад вачыма сярод іншых ужо пажыўцелы ліст ад кіраўніцтва камунальнай службы Кастрычніцкага раёна Віцебска, які захоўваецца ў сямейным «архіве» яшчэ з 1997 года. Былі і больш раннія «эпічныя афіцыйныя творы» з канстатацыяй таго, што грошай на рамонт няма, ці таго, што усё-такі зроблена. Напрыклад, у свай час ганак адрамантавалі і пясоцінцы паставілі. Але больш рарэгістраваных лістоў ад уладаў знайсці на момант нашай размовы жыхары не змоглі. Колькі ж часу прайшло!

Дом, паводле слоў старажылаў, на капіталістным рамонеці ніколі не быў. Праблем хапае. У прыватнасці, ужо не першы год перыядычна цячэ дах. Агароджы на балконах трымаюцца на чэсным слове. Тая ж, бабуля — мама пенсіянера, ветэран Вяткай Айчынай вайны да таго як злягла ад цяжкай хваробы вельмі любіла сядзець на балконе (зразумела ж, выходзіць у двор пажылому чалавеку з кожным годам усё цяжэй). А калі б звалілася з трыцяга паверку?

Наконт даху, які працякае. Было гэта некалькі гадоў таму, калі краіна рыхтавалася да чарговага святкавання Дня Перамогі. Ветэран разлічвала, што дах дома прывядуць у парадак, каб столі не працякалі. Распачаліся папярковыя валакніцныя справы. Маўляў, вы не адна ў кватэры, а з сьнямам, — няхай той і рамонтце столі... Навужо яму неабходна асабіста на дах лезці, каб потым, не дай Божа, зваліцца?

Тое, што і зараз дах залівае, бачна, калі пабываеш у праблемных кватэрах на верхніх паверхах.

Афіцыйны дакумент пры гэтым канстатуе (падпісаны 24 жніўня гэтага года), што шэфер памянялі ажно ў 1998 годзе, таму восенню і летам дах не працякае. Дарэчы, камунальнікі адзначаюць, што пры растанванні снегу дах усё-такі цячэ, таму прапанавалі кампенсаваць страты шляхам пералічэння грошай у якасці аплаты за тэхнічнае абслугоўванне. У двух кватэрах пагадзіліся на такі варыянт. А пенсіянер і ягоная мама (кватэра № 9) — не. Безумоўна, яны маюць рацыю. «Атрымаем мінімум, а праблема так і не вырашыцца!» — упэўнены яны.

Ужо і не ведаю, куды глядзець камунальныя чыноўнікі, але ж запэўніваныя наконт таго, што трубы для сцёку вады адрамантаваныя, вылікаюць іронію. Стаім на балконе. Дождзь і разрызе труб вадаспад. Адпаведна вада «губіць» цагляны фасад. Дарэчы, распылаецца на вачы трыноўка на фасадзе на другім баку дома.

Разбураецца на даху і труба былой кацельнай, апошняя таксама месціцца ў доме — у падвале. Па паперах — не (разабралі верхнія рады цэглы на дымавой трубе). Калі наведваў праблемны дом некалькі месяцаў таму, заўважыў, што і асфальтавае пакрыццё трэба рабіць па новай.

Уперты пенсіянер не адзін дзень асабіста блукаў па кабінетах розных структур. Расказваў пра дах, пра тое, што ў двары цёпла. І пра тое, што па гэтым самым двары едуць машыны, як па праспекце, а усё таму, што ніякі забараняльны знаку для праезду няма. Як і тых, што забараняюць паркоўку (хоць бы акрамя жыхароў дома). І ў выніку пакаіда машыны ў двары любі, хто пажадае.

Як гаварыцца, «пачынаў з нізоў». У жыллёва-экс-

плуатацыйным участку № 2, якое абслугоўвае дом, разумеўна не знайшоў. Дарэчы, ужо не першы раз. Потым завітаў і ў Адміністрацыю свайго Кастрычніцкага раёна.

У выніку толькі ў гарвыканкаме пенсіянер паабяцалі наведваць праблемны дом. Але ж, як заўярае пенсіянер, праблемы так і засталіся.

Асфальт, напрыклад, памянлі. Маўляў, ажно ў два слой. Але назірлікі з ліку жыхароў, якія бачылі, які гэта рабілася, канстатуюць, што слой паклалі толькі адзін: на пясок, камяні. Тры дрэвы замуравалі ў асфальт літаральна ля ствалю. Паскардзіліся ў структуру, якая адказвае за ахову прыроды. У адказ пачулі: няма ніякіх нарматываў, які класці асфальт вакол дрэў, але ж, вядома, трэба, каб ствалы дрэў не былі ў «цясках». Навужо ў вас не так? А годна з праектам так і ёсць, — заверылі ў іншай інтэрвю. Ды, маўляў, чым не задаволены?

Чаму ніхто не можа дапамагчы жыхарам забараніць праезд аўто праз іх двор — неаразумела. Грошай для гэтага шмат не спатрэбіцца. Як зараз? Выходзіць, напрыклад, мама з калыскай з пад'езду, а міма едзе на вяткай хуткасці — ды няхай і на маленькай — машына. Больш за тое, машыны загароджваюць падыход да левыці, на якой і пабудова няма. Каб выйсці са двара, фактычна неабходна ісці па праезнай частцы. Транспартнае здарэнне гарантавана. І ніякіх «ляжачых паліцэйскіх» у двары. «Не, праезду праз двор няма, таму і няма неабходнасці ўстанавіць знак», — прыкладна так канстатуе папера з адміністрацыі раёна. Ці асабіста аўтары ліста сачылі за гэтым? Заключаныя жыхары канстатуюць, што пасля таго, як частку вуліцы Гогаля, якая вядзе да выканкама, зрабілі пэшаходны, машыны ў двары стала значна больш. Ставаць і ля крам, бо на пэшаходнай вуліцы цяпер нельга.

Асабіста бачыў, што ў двары любяць збірацца грамадзяне, якія распываюць піва і не толькі. Пенсіянер не раз выклікаў міліцыю. Прыязджаюць міліцыянеры хутка, ды канстатавалі: пры грамадзянах у двары спіртное не знайшлі...

Апор для асвятлення на вуліцы няма, — прызначаў у афіцыйным лісце. Над уваходамі ў пад'езды ўстаноўлены святлічкі — канстатуюцца далей. Частка дваровай тэрыторыі асвятляецца святлічым ад крамы.

Асвятленне, дарэчы, у двары стала лепшым. Толькі чамусьці каля вяткай сметніцы, дзе і так было светла. А яшчэ адзін лікст з трох устаноўленых не працуе.

Дом № 2, які знаходзіцца ўпрытк з домам № 4/16 па Хмяльніцкага, таксама з праблемамі, але, як адзначаюць энтузіясты з апошняга дома, туды камунальнікі таксама не спяшаюцца.

Пра ўважлівія адносіны да зваротаў грамадзян гаворыцца ў нас у краіне ўжо не першы год. Канкрэтная гісторыя пра тых, хто скардзіцца, і тых, хто павінен рэагаваць на скаргі. «Не цяча вада па трубе», — канстатуюцца ў пісьмовым адказе. Дык падмісцце на балкон, самі убачыце, што не так. Калі ўжо забаранілі піць нават піва на вуліцы, дык ужо, прабачце, паванжана міліцыя, хоцьці чыноўніцка! Успомніце свой жа вопыт работы на Славянскім «базары», калі ў цэнтр нават бутэльку з вадой не пранясеш лёгка. Панюхаюць і не пусцяць у цэнтр, калі вады звычайнай больш чым можаць.

Наконт «кампенсацыі» жыхарам за тэхнічнае абслугоўванне. Вядома, працей трохі «адукацыя», чым нешта грунтоўна адрамантаваць? А прыздзіцца з часам усё роўна.

Куды яшчэ скардзіцца, пенсіянер і яго аднадумцы не ведаюць. Напішаў зноў ліст, дык зноў канстатуюць, што усё добра: зрабілі, выправілі. Ці наогул могуць не адказаць, бо бессэнсоўным могуць палічыць далейшую перапіску. І каго з чыноўнікаў хвалюць тых ж няшчасных дрэвы ў двары? Нікога? Не ў сваім жа садзе?

Аляксандр ПУХАНСКІ.

Стары дом у самым цэнтры Віцебска, як высветлілася, вельмі праблемны з камунальнага пункту гледжання. Аказваецца, нават такая «блізкасць да ўлады» ніяк не ўплывае на тое, каб у ім, узведзеным яшчэ ў 1950-х, было ўтульна, як і ў двары гэтага і суседніх дамоў. Пенсіянер Валерыя Мікалаевіч Спатаккі жыве тут з дзяцінства. Жывае і ягоная мама, якія гэтым летам споўнілася ўжо 90 гадоў. Яны — адны з нямногіх старажыў дама. Каб азнаёміцца з праблемамі, адправіўся да жыхароў. Паказалі мне перапіску з чыноўнікамі. Даўно не шанцеу даму № 4/16 па вуліцы Багдана Хмяльніцкага ў Віцебску.

Перад вачыма сярод іншых ужо пажыўцелы ліст ад кіраўніцтва камунальнай службы Кастрычніцкага раёна Віцебска, які захоўваецца ў сямейным «архіве» яшчэ з 1997 года. Былі і больш раннія «эпічныя афіцыйныя творы» з канстатацыяй таго, што грошай на рамонт няма, ці таго, што усё-такі зроблена. Напрыклад, у свай час ганак адрамантавалі і пясоцінцы паставілі. Але больш рарэгістраваных лістоў ад уладаў знайсці на момант нашай размовы жыхары не змоглі. Колькі ж часу прайшло!

Дом, паводле слоў старажылаў, на капіталістным рамонеці ніколі не быў. Праблем хапае. У прыватнасці, ужо не першы год перыядычна цячэ дах. Агароджы на балконах трымаюцца на чэсным слове. Тая ж, бабуля — мама пенсіянера, ветэран Вяткай Айчынай вайны да таго як злягла ад цяжкай хваробы вельмі любіла сядзець на балконе (зразумела ж, выходзіць у двор пажылому чалавеку з кожным годам усё цяжэй). А калі б звалілася з трыцяга паверку?

Наконт даху, які працякае. Было гэта некалькі гадоў таму, калі краіна рыхтавалася да чарговага святкавання Дня Перамогі. Ветэран разлічвала, што дах дома прывядуць у парадак, каб столі не працякалі. Распачаліся папярковыя валакніцныя справы. Маўляў, вы не адна ў кватэры, а з сьнямам, — няхай той і рамонтце столі... Навужо яму неабходна асабіста на дах лезці, каб потым, не дай Божа, зваліцца?

Тое, што і зараз дах залівае, бачна, калі пабываеш у праблемных кватэрах на верхніх паверхах.

Афіцыйны дакумент пры гэтым канстатуе (падпісаны 24 жніўня гэтага года), што шэфер памянялі ажно ў 1998 годзе, таму восенню і летам дах не працякае. Дарэчы, камунальнікі адзначаюць, што пры растанванні снегу дах усё-такі цячэ, таму прапанавалі кампенсаваць страты шляхам пералічэння грошай у якасці аплаты за тэхнічнае абслугоўванне. У двух кватэрах пагадзіліся на такі варыянт. А пенсіянер і ягоная мама (кватэра № 9) — не. Безумоўна, яны маюць рацыю. «Атрымаем мінімум, а праблема так і не вырашыцца!» — упэўнены яны.

Ужо і не ведаю, куды глядзець камунальныя чыноўнікі, але ж запэўніваныя наконт таго, што трубы для сцёку вады адрамантаваныя, вылікаюць іронію. Стаім на балконе. Дождзь і разрызе труб вадаспад. Адпаведна вада «губіць» цагляны фасад. Дарэчы, распылаецца на вачы трыноўка на фасадзе на другім баку дома.

Разбураецца на даху і труба былой кацельнай, апошняя таксама месціцца ў доме — у падвале. Па паперах — не (разабралі верхнія рады цэглы на дымавой трубе). Калі наведваў праблемны дом некалькі месяцаў таму, заўважыў, што і асфальтавае пакрыццё трэба рабіць па новай.

Уперты пенсіянер не адзін дзень асабіста блукаў па кабінетах розных структур. Расказваў пра дах, пра тое, што ў двары цёпла. І пра тое, што па гэтым самым двары едуць машыны, як па праспекце, а усё таму, што ніякі забараняльны знаку для праезду няма. Як і тых, што забараняюць паркоўку (хоць бы акрамя жыхароў дома). І ў выніку пакаіда машыны ў двары любі, хто пажадае.

Як гаварыцца, «пачынаў з нізоў». У жыллёва-экс-

плуатацыйным участку № 2, якое абслугоўвае дом, разумеўна не знайшоў. Дарэчы, ужо не першы раз. Потым завітаў і ў Адміністрацыю свайго Кастрычніцкага раёна.

У выніку толькі ў гарвыканкаме пенсіянер паабяцалі наведваць праблемны дом. Але ж, як заўярае пенсіянер, праблемы так і засталіся.

Асфальт, напрыклад, памянлі. Маўляў, ажно ў два слой. Але назірлікі з ліку жыхароў, якія бачылі, які гэта рабілася, канстатуюць, што слой паклалі толькі адзін: на пясок, камяні. Тры дрэвы замуравалі ў асфальт літаральна ля ствалю. Паскардзіліся ў структуру, якая адказвае за ахову прыроды. У адказ пачулі: няма ніякіх нарматываў, які класці асфальт вакол дрэў, але ж, вядома, трэба, каб ствалы дрэў не былі ў «цясках». Навужо ў вас не так? А годна з праектам так і ёсць, — заверылі ў іншай інтэрвю. Ды, маўляў, чым не задаволены?

Чаму ніхто не можа дапамагчы жыхарам забараніць праезд аўто

«Прыезджайце ў вёску і жывіце шчасліва!»

У вёсцы Кішчыцы Дрыбінскага раёна былыя гараджане стварылі гаспадарку і сапраўдны сельскі запарк

Кішчыцы мясяцця даўля ад асноўнай аўта-трасы, але сюды ўсё часцей прыязджаюць цікавыя людзі ў гості да сям'і Усцінавых. Гаспадар Сяргей Мікалаевіч, 51-гадовы ўраджэнец Мсціслава, працуе ў Мінску бригадзірам будаўнікоў. Але сваім сапраўдным домам ён цяпер лічыць маленькую вёсачку на Дрыбіншчыне, дзе жыла яго цешча. Разам з жонкай Аленай, сынам Мікалаем і 6-гадовым унукам Вовам, у якім Сяргей Мікалаевіч душы не чуе і лічыць сваім галоўным нашчадкам, гаспадар будзе новае жыццё.

У клетцы, а куры і цацаркі ходзяць вольна. Таму яны даверліва падыходзяць і спакойна разглядаюць Патрыкеўну, якая моцна нервуецца. Маўляў, калі б вырвалася, то я б вам паказала, на што здатная!

У іншым вальеры жывуць барсукі з паласатымі насамі. Тая ж гісторыя: маленькую жывё-

роды птушак. Дэкарэтыўныя куры — напрыклад, пуховыя і шарыкавыя. Ястраба Грышу падобралі падранкам, а цяпер ён даверліва сядзіць на рудзе ў Мікалая. Маладыя паўліны пакуль расцяць свае шыкоўныя хвасты. Ёсць у гаспадарцы і паляўнічыя фазаны — іх мяса называюць царскім. Уражае яркім пер'ем банавы фазан. А серабрысты фазан мае высокародны выгляд: пара такіх птушак сёння каштуе мільён рублёў.

Птушак корміць збожжам Вова. Ён таксама сочыць за «націформам» у кожнай клетцы: гэта палова аранжавага гарбуза, зялёная капуста, букеты з зеленымі і вясельнічымі кветкамі. У некаторых вальерах замест свежых букетаў пасаджаныя кусты. Усім гэтым харчуецца птушка.

— Так, я дапамагаю дзеду і бацьку, — карціна ўздыхае Вова, але потым не вытрымлівае і зноў радасна ўсміхаецца: — Пасуд м'ясо, курэй кармію, рву траву для трусаў. А насамрэч я больш за ўсё люблю глядзець тэлевізар!

— З яго вырасць сапраўдны гаспадар! — упэўнены дзед.

Птушкі — для прыгажосці, а іншая жывёла — для заробку. На дарозе каля падворка павясяцца дзве чарады — авечка і гусакоў.

— Я кармію беларускі народ! — смыецца Усцінаў. — Мы здаём і прадаём лішкі прадукцыі! Цяпер, напрыклад, выгадна трымаць авечка. На рынках мяса каштуе дарага, ад 19 да 25 тысяч рублёў за кілаграм. Прычым бараніна карыстаецца асаблівай папулярнасцю, і ў Мінску яе набываюць адразу оптам. А воўну мы прадаём на валёні дрыбінскаму майстру-шалавалу, прычым плату возьмем валанкіна на зimu для ўсёй сям'і. Выгадна!

Яшчэ адна закінутая хата на ўскрайку вёскі стане гаспадыняй. Тут не будзе аніякіх сайдінгу ды пластыку. Толькі натуральнае дрэва!

— Усё па-выскаваму, па-даўнейшаму, па старых звычаях, — настойвае Усцінаў. — Нікага аўраарамонта! Толькі аднаўляем і рэстаўруем старыя рэчы!

Кішчыцкія гаспадары запрашаюць да сябе ўсіх, хто хоча адпачыць у вёсцы і паглядзець на іх жывёл.

— Добра было б, каб людзі ехалі ў вёску і мелі сваё: купленыя харчы — гэта зусім не тое, — пераконвае Алена, якая частае гасцей дражнай бакбай і блінамі з мёдам.

— Прыезджайце ў вёску, набывайце сабе кінутыя хаты, прыводзьце іх у парадак і жывіце шчасліва! — заклікае Сяргей Мікалаевіч. — Тут можна жыць і працаваць!

У асобным будынку жывуць каштоўныя па-

ліну па дарозе з грыбной падобралі, вылучылі параненую нагу, прыручылі. — Палкі мне прапаноўвалі прадаць барска за тысячу долараў, — расказвае Усцінаў. — Ён ім патрэбна на тлушч для лекаў. Але я вырашыў: няхай жыве, нам барсук падбаеца. Для ўнука і гасцей забавы. Для прыгажосці, а не для нажывы. У асобным будынку жывуць каштоўныя па-

Сярод усіх вылучаюцца цацаркі — нібыта ў модную шэрую клетачку. Які цацарак, тлумачыць гаспадар, меншыя па памеры, але больш каларыйныя за курыныя, а мяса — больш смачнае.

Гаспадарка Усцінавых — гэта цэлы птушыны свет. Навокал гамоніць больш за сотню птушак! Вакोल вялікага падворка, выкладзенага чырванай цэглай са старых хат, мясяцця дрэвы са шлакоўнямі. На цэнтральнае дрэва гаспадары закінулі старое кола для бусоў. А ўнізе корпаюцца куры самых розных парод — чубатыя і калматыя, а таксама індкі, качкі.

Самае незвычайнае відывішча на гэтым падворку — гэта лісіца ў клетцы, на якую прыходзяць паглядзець птушкі. Аказалася, што ўвосень лісы паелі ў адкрытым вальеры больш за дзсятка трусаў, але пакінулі на падворку лісяня, якое, відаць, згубілася ў час палявання. Маленькую драпежніцу выгадавалі, выкармілі з соскі, і цяпер Мікалаі, які даглядае Патрыкеўну, глядзіць яе, нібыта кацяня.

Вось толькі на птушыным двары лісіца жыве

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Гэты важкі трафей прымусяў прыгадаць іншыя азёры з гэтай жа назвай — Святое, у якіх рыба наогул не водзіцца. Ніякая. Напрыклад, ёсць у Расонскім раёне на самым памежжы з Полацкім, сярод лесу, возера з цёмнай вадою. Мясцовыя жыхары кажуць, што яно бяздоннае. У суседніх Чорным, Звярынскім і Лебядзіным азёрах заўсёды паспяховыя рыбалкі — і летнія, і зімовыя. А на гэтым нічога ніколі нічога не выцягнуў. Нібы яно мёртвае. І як толькі разумець прыродную таямніцу? У Полацкім раёне побач з вёскай Мікуліна ёсць возера Свяцёц, якое для рыбакоў таксама не выклікае ніякай цікавасці. І яго называюць мёртвым. Нешта падобнае адбываецца і са Святым возерам каля Бабінавічаў у Лёвненскім раёне.

Але дубеніскае Святое возера зусім іншае.

Яно — жывое ва ўсіх адносінах, палова яго-нага берага занятае вёскаю. Я налічыў каля дваццаці павіт кладак (з кожнай сядзібы), з якіх зручна лавіць рыбу, паласкаць бялізну ці проста даваць нырца.

ВАЛЯНЦІН Шчыгельскі расказаў невялікую легенду пра паходжанне возера. Не, яна не пра тое, што тут некалі правалілася царква. Гэткіх легенд я раней не чуў: некалі прыйшоў у гэтую вёску незнаёмы чалавек. Справа была вечарова, ён ступаў ва ўсе хаты і прасіўся на начлег. Але ніхто яму не адчыняў, не пускаў, не вынес кавалка хлеба. І толькі адна бедная і няшчасная ўдава пашкадавала незнаёмца, дала прытулак. Ён добра адпачыў, а раніцай сказаў гаспадыні, што за дабрыву забярэ яе з сабою ў рай, а потым загадаў збірацца, падрыхтаваць дзяцей.

ШЧУПАК СА СВЯТОГА ВОЗЕРА

НЕЗНАЁМЫ сказаў таксама, што нельга азірацца, калі яны будуць пакідаць вёску. «Нават калі залямануць людзі, загалосць дзеці і будуць мычаць каровы — не азірайце!» — папрэдзіў дзіўны прышлэц. Але яна не паслухалася. Калі пачула шум, ляжачы і плач, не вытрымала, нагнулася, быццам папрэчыла бутак, — і зірнулася. І ў гэты момант стала каменем. А замест вёскі ўтварылася гэтае возера. З-за свайго дзівоснага з'яўлення яно стала называцца Святым. Дзесьці ў лесе на левым беразе ляжыць той самы камень-жанчына. Хто ні ідзе побач, пакладзе на яго ці кветку, ці жменьку ягад, ці кавалак хлеба. Так прынята рабіць, і працягваецца гэта з пакалення ў пакаленне. Калісьці залезлі на гэты камень без лесвіцы было немагчыма — не тое што ў наш час: цяпер ён бачны з-пад зямлі толькі на паўметра. Вёска Дубені — дачна-аздараўленчы куток Барысаўшчыны. Мясцовыя жыхары амаль не засталіся. Амаль — гэта пяць жанчын і два дзяды, адзін з якіх, дзед Юз'я, дасягнуў 92-гадовага ўзросту. Затое летам ад «курортнікаў» сумна не бывае. Можа, якраз з-за іх, альбо таму, што не засталася сапраўдных гаспадароў, берагі Святога возера засмечаныя, шмат бітага шкла. І ўжо адной гэтай акалічнасці дастаткова, каб заўважыць, што не заўсёды тут ставяцца да возера, як да помнікі прыроды, да святыні.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

Барысаўскі раён.

У сувязі са змяншэннем пасажырапатоку ў асенне-зімні перыяд з 12 лістапада 2010 года ўстанаўліваецца наступны расклад руху прыгарадных цягнікоў

РАСКЛАД РУХУ ЭЛЕКТРАЦЯГНІКОЎ з 12 лістапада 2010 года

Table with columns: Маршрут, Час адпраўлення са станцыі Мінск-Пасажырскі, Час прыбыцця на канечную станцыю, Дні, Прыпынкі. Includes sections for 'НА МАЛАДЗЕЧНА' and 'НА АСИПОВІЧЫ'.

Расклад руху электрацягнікоў на другія напрамкі ў наступным нумары «Звязды».

Table with columns: Маршрут, Час адпраўлення са станцыі Мінск-Пасажырскі, Час прыбыцця на канечную станцыю, Дні, Прыпынкі. Includes sections for 'НА МАЛАДЗЕЧНА' and 'НА АСИПОВІЧЫ'.

Дзевятага можна нараджаць самастойна?

45-гадовая жанчына дастаўляла ў Петрыкаўскую раённую бальніцу разам з мёртвым нова-народжаным. Грамадзянка, у якой ёсць 8 дзяцей, па яе словах, чарговае немаўля вырашыла нарадзіцца без дапамогі медыкаў. Што было насамрэч, пакажа праверка. Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Рэха публікацыі

«НІЗКІ ПАКЛОН ПЕРАДАЙЦЕ АД МЯНЕ ГЭТАЙ МАЦІ...»

АРТЫКУЛ пра шматдзетную сям'ю Амялюскі («Звязда» ад 13 кастрычніка 2010, <http://www.zviazda.by/ru/issue/article.php?id=67580>) не пакідае раўнадушным нашых чытачоў да гэтага часу. І на сайт, і на рэдакцыйную пошту прыходзяць прашанні аб дапамоце, выдуку і меркаванні. Наступны ліст даслаў Надзея Іванавна КУРЫЛОВІЧ са Жлобінскага раёна.

Перад такімі камісіямі добрай працавітай шматдзетнай сям'і трэба вешаць шыльду: «Уваход забаронены!». Рашэнне гэтай камісіі патрэбна адмяніць і пакараць іх за нанесеную добрай сям'і абразу — маральную траўму (напэўна, патрэбна звярнуцца ў суд). І няхай ім стане сорамна за свой бяздумны ўчынак. Нізкі паклон перадайце ад мяне гэтай маці. Гэтай працавітай дружнай сям'і. Не бойцеся гэтых... (па-іншаму называць не даводзіцца). Ганарыцеся сваёй сям'ёй. Вы — сапраўдныя Маці-герані, будзьце здаровыя, павялічвайце сваю сямейку, калі гэта будзе Богу ўгодна. Думаецца, Вашы выхаванцы будуць годнымі грамадзянамі. Вы ўсё робіце правільна. А гэтую камісію на ганак больш не пускайце, бо яны несправядлівыя і бяздумныя.

У хаце не прыбралі пасля вяртання з поля, пасля цяжкай сялянскай працы на сваім участку. Працуюць, каб забяспечыць сваю сям'ю, сабе прадукцыю. На гародзе не само расло (тыя 300 мяхоў бульбы трэба было пасадзіць, дагледзець...). Ды і не адну толькі бульбу, там, вядома, яшчэ многа рознай гародніны.

І яны даражыць сваёй працай і берагуць той набытак, што сваёй працай здабылі. Працы не кінулі, тую бульбу прыбралі. Малайцы! Гонар і слава вам, добрая Маці, што вы нарадзілі і гадуеце, беражліва даглядаеце, выхоўваеце дзетак сваіх працавітых і здаровымі — гэта вельмі цяжкае і ганаровае праца.

І што дзяржава вас збіраецца ўзнагароджваць ордэнам Маці — гэта справядлівае ўзнагароды і пашана да вас.

Мне калісьці самой адной (так склалася жыццё), калі апынулася ў чужой вёсцы, у палескай глыбіні сярод чужых людзей, прыйшлося гадаваць чацвярых дзяцей. Тады не было дзіцячага садка, пасляродны дэкрэт быў толькі два месяцы. Квартэра, у якую я пасялілася, аказалася недабудаваная. Мне выдзелілі зямельны ўчастак у полі, і мне было вельмі цяжка, але я усю сябе аддавала, каб вырасіць сваіх дзетак дастойнымі людзьмі. Многія з аднаўскоўцаў коса паглядзілі на новага чалавека («прыгожая, адна, ды з малымі дзецьмі...»). Але затым пачалі паважаць, бачачы, што і касіць ідзе для сваёй кароўкі. Хоць і мужыкі не ўсе з касою былі, спадзяваліся на тэхніку па-таварыску. На зямельны ўчастак ішлі ўсёй сям'ёй. І той, якому было 3 гады, хоць дзесьці бульбінак ды мог з-пад рыдлёўкі выбраць...

І я вельмі берагла, каб яны не хварэлі, каб былі цёпла апрачнутыя (у кватэры пастаянна зімой былі праблемы з ацяпленнем).

І вось мае дзеці ўсе выраслі, стварылі свае сям'і. Іх усё паважаюць, ставяць у прыклад іншым. Мае дзеці паважаюць і цэняць працу, любяць сваю зямлю, не цураюцца цяжкай працы, спагадлівыя да людзей. Іх цэняць на працы і ў калектыве. Яны годныя грамадзяне Радзімы (непітушчыя, не наркаманы, не зладзеі).

І ганаруся, што іх выхавала такімі. І хоць мае асабістае жыццё ў далейшым не склалася (я аберагала сваіх дзетак), ганаруся і лічу, што я — шчаслівы чалавек. Таму што выканалася мой грамадзянскі і мацярынскі абавязак перад Радзімай.

І я вельмі моцна адчуваю чужы боль, калі бяздушныя людзі па-чыноўніцку крыўдзяць шматдзетную працавітую жанчыну-маці.

...У дэкрэце дома сядзіць (дзіцяці менш за паўтара года). А ці вядома ім (камісіі па справах непаўналетніх — заўв. аўт.), што ёй у дэкрэце сядзець — не ў мяккіх тапках перад тэлевізарам рукі скалашчы. Гэта пастаянная вялікая праца: бяспосныя ночы, і пастаянная трывога за ўсю сям'ю. І за тое, што на полі расце. І як накарміць, апрачнуць, абуць, акружыць ласкай і цяплом усіх дзетак.

Тая камісія, шосьце чалавек, якія фактычна абразілі сваім учынкам гэтую жанчыну-маці, нанесла маральную траўму ўсёй яе сям'і. У тым ліку і маладзенькім. Ці задумваліся яны, калі афіцыйна называлі гэтую сям'ю «небяспэчнай»? Ці ёсць у гэтай камісіі паняцце «дапамога»? Цікава, ці ёсць у іх саміх дзеці і які яны выхаваныя. Вось пра гэта б даведацца...

Санта. Дзіўна тое, што адны кажуць адно, другія — другое. Сям'ю шкада. Дзяржапрадтрымка патрэбна такім.

Уладзімір. Вы ведаеце, што мяне насцярожыла? Згодна з арт. 29 Канстытуцыі, я цялкам магу не пусціць у дом вось такую камісію. Тое, што ніводнага выпадку не было, калі камісію не пусцілі, сведчыць пра няведанне галоўнага закона краіны нашым народам. Гэта раз! Па-другое, чаму самі чыноўнікі не круюцца тым жа артыкулам, хоць бы для таго, каб не актыўнічаць звыш меры?

Тут яшчэ важны псіхалагічны фактар — дзядзькі ў лагонах, што звычайна прысутнічаюць у камісіі. Іх бацьца, таму і пускаяць. А калі па сутнасці разабрацца, то міліцыя можа прыйсці да мяне ў дом толькі ў двух выпадках: калі ёсць ордэр на вобскі ці калі ёсць падазраенне, што ў мяне хаваецца злачынца (і то я магу не пусціць, а правярць асобу чалавека).

Гэта яшчэ раз напамін — ведаць законы краіны, у якой ты жывеш, каб проста не патрапіць у такую сітуацыю.

Ленка. Артыкул напісаны, кажучы рускай мовай, «пренебрежительно». Адчуваецца нейкае спачуванне сям'і Амялюскіх, а таксама асабістае стаўленне журналіста да іхняй справы.

Па чалавечых нейкіх адносінах — гэта можна зразумець, але з пункту гледжання закона — «факты наліцо!» Тут нельга выгароджваць кагосьці, таму што ёсць такое выказанне — «адсутнасць па ўважлівай прычыне не ўказвае на факт прысутнасці».

Наконт каментарыяў камісіі па справах непаўналетніх узніклае пытанне. Як фіксуецца антысанітарныя? Ці ёсць у складзе камісіі нейкія прадстаўнікі санітарна-эпідэмічнай службы, якія і павінны выносіць такі вердыкт?

Zm9. Гэта «тыпу» парушаюцца правы і законныя інтарэсы дзяцей. Стварыце годны ўзровень жыцця, дайце годны заробкі, дапамогу на дзядзю, перастаеце спойваць народ таным віном, а тады і прад'явіце прэтэнзіі. А ў адбараць дзяцей у бацькоў і толькі траўмаваць іх. Як заўсёды перагнулі палку не там, дзе патрэбна.

Анжэла. У мяне няма слоў. На фотаздымку прыгожыя дзедзенькія дзеці, маці зусім не падобная на тых, хто сярбуе з бутэлькай.

Хацелася б запытацца, а што такое ў гэтым выпадку «страшная антысанітарныя»? Яшчэ ў мяне такое пытанне: а ці ёсць дзеці ў тых, хто прыходзіць да гэтай сям'і? Дзецца, што няма. Бо любяць маці ведаць, што часам можна паісці на паўгадзіны ў магазін, пакінуць дзяцей дома і, вярнуўшыся дамоў, не пазнаць жытла, бо гэта ж дзеці і ім усё цікава, да ўсяго ёсць справа.

Тацяна. Падрыхтавала Настасся ЗАНЬКО. Ад рэдакцыі: у бліжэйшы час на старонках газеты чытайце афіцыйныя адказы на вашы пытанні ад Камісіі па справах непаўналетніх пры Савеце Міністраў.

